

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Commentarivs Martini Lvtheri in Ionam Prophetam

Luther, Martin

Haganoæ, [15]26

VD16 B 3890

Et ego cogitaba[m], abiectus sum ex oculis tuis, non adiciam amplius ut
uideam templu[m] sanctum tuum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35968

IN IONAM

tui, & hoc eam ob rem, quod non obscure eius sense
 rit cōscientia, mare procellis & fluctibus suis Deo et **Conscientiæ**
 iræ suæ dedisse operam, in puniendis peccatis, dicitq; **angor.**
 omnes eleuationes & fluctus operuerūt me. Ita enim
 tunc illi usum est, omnibus procellis & fluctibus se
 se opprimi, quicumq; essent sub cælo & terra, nec
 esse quenquam alium, quem diuina iracundia preme-
 ret, cui Deus & creaturæ omnes essent æque aduer-
 se. Non secus quoq; complures qui in magno sunt
 mœrore & animi angustia, dictitant se cœli & terræ
 onere grauatos esse. Atq; hæc sunt ueræ illæ pœnæ,
 quæ post hanc uitam miseram & infelicem illam pec-
 catores consequentur. Et illud quidem diuini furoris
 & iudicij initium est, quod nullo fine terminabitur.
 Porrò hic uersiculus affinis est illi, quem Propheta
 Psal 42. cecinit, omnia excelsa tua & fluctus tui super
 me transferunt. Et sanè uerisimile est Ionam inde
 mutuatum esse.

Et ego cogitabā, abiectus sum ex
 oculis tuis, non adiciam amplius
 ut uideam templū sanctum tuum.

Hic tandem pœna tangit conscientiam. Volebat
 enim à facie Domini se proripere, quo minus ad Ni-
 niuitas iret predicaturus, in quo Deo non obsequens

C O M M E N T A R I V S

Sensus iræ di
uine.

grauiter peccauerat. Nunc uero primum sentire incipit, quàm uere à facie Dei abiectus sit, supplicioq; destinatus, quod inuito animo perfert, qui prius in conspectu Dei manere recusabat propter peccatū inobedientie suæ. Et hic, nisi mea me fallat opinio, sui ipsius cordis testimonio & accusatione conuictus est, quod his illum haud dubie uerbis tacitæ cogitationis compellauit, Ecce Iona, an non uideris tibi satis procul à Domino te aufugisse, aut seiunctum esse? Hic ex æquo et à peccato non dicendis modis urimur, instanurq; tum etiam à pœna premimur. Duplici uero sensu intelligi potest, quod à facie Domini abiectum se esse conqueritur. Principio externe & corporaliter, ita quod apud animum suū ita statuerat sibi moriendum esse, & quod prorsus desperauerat nunquam fore, ut incolumis in patriam reuertereitur, inq; medio populi sui coràm Domino inambularet in Israël, ex qua, ut supra audiuimus sugerat. Ut fuga à facie Domini, nihil aliud significet, quàm ex Israël fugitiuum Ionam cecisisse, in qua Deus uersabatur, & Dei cultus uigebat. Quemadmodum saepe numero in libris Reg. scriptum est, Deum Israël in conspectu suo dimouisse. Iudæ quoq; minitari breui futurum esse, ut à facie sua proijciatur, hoc est, eà regione se exterminaturum Iudam, ubi Verbum

IN IONAM

Et cultus eius erant. Et hunc quidem sensum sequentia uerba confirmant, uidelicet, non amplius uidebo sanctum templum tuum, nimirum illud quod extructum erat in Hierusalem. Quibus sane uerbis hoc plane testatur, se cum morte uehementer luctatum esse, ac manus quidem uictas morti ultro obtulisse. In quantis uero angustijs et perturbationibus tunc illius fidem stetisse credendum est, quod adeo nulli mirum uideri debeat. Quis enim in tali casu uitam sibi polliceri temere audeat, qui in mari submersus, adhuc à ceto foret absorptus?

SECUNDO spirituali intelligentia, ita ut senserit perpetuo quoque à Deo se esse proiectum. Propterea quod minus Deo fuerit obsequens, sicut damnati. Nec raro Dauid in suo Psalterio ita cecinit, ueluti Psal. 31. Ego autem dixi in excessu mentis meae, proiectus sum à facie oculorum tuorum. Et hunc quidem sensum naturali quadam ratione secum adducit peccatum in conscientia, praecipue uero in mortis necessitate. Quamobrem ita sensisse Ionam dubium non est, atque adeo magno confluisse certamine cum desperatione, de non amplius consequenda Dei misericordia et gratia, certum est, priusquam fidem penè amissam, et extinctam denuo recuperarit, et Dominum inelamauerit. Hic in men-

tem illi uenere omnis generis diuini furoris exempla, quibus peccatores partim grauer puniuit, partim funditus subuertit, cuiusmodi sunt Adam & Heuæ e paradiso expulsio, Cain fratricidæ damnatio, diluuij inundatio, Sodomæ & Gomorrhæ subuersio. Et hæc profecto una & certa infernalis pœnæ pars est, quæ post hanc uitam multis modis excarnificabit impios. Vides itaq; hic, his duabus rationibus graphicè depictum, quid rerum peccatores post hanc uitam agant aut moliantur, cogitent aut faciât, nempe perpetuis mortis angustijs, perpetuoq; tremore, horrore & desperatione exagitantur. Porro Ionas in eam opinionem & desperationem haud difficulter deuenire potuit, dum in fundû præcipitatus & fluctibus circumdatus, aquarum præterea inundationibus seu eleuationibus coopertus erat, sicut supra dixit & amplius, in commemorando pergit.

Peccatorû cõ
diti post mor
tem.

Circumfusa est mihi aqua usq; ad animam, abyssus uallauit me, alga cooperuit caput meum.

Quam uitæ spem aut consolationem concipere potui, cum aquis quaqua uersum in medijs oceani fluctibus circumdabar, alga & carice coopertus? Hæc ad istam rationē dicta sunt, quod ferè uideamus littora seu